

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

za pošilj. na dom 20 h. 1906
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE C

Inserati:

Enostop. petlistrva (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenišli nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Gospodarska organizacija
na Slov. Štajerju.

Maribor, 19. febr.

Na naš članek o kmetijskih podružnicah na Stajerskem smo dobili nekaj dopisov, od katerih tu dva priobčujemo, da se stvar pojasni.

Stajerski Slovenci smo vsled, ne vemo ali nemarnosti ali nezmožnosti vodilnih oseb, zelo desorganizirani. V nobenem oziru nimamo preciznega programa. Pri vseh volitvah gremo pod starim geslom „Vse za vero, dom, cesarja!“ v volilni boj, a nihče ne izve ne za naš verski, šolski, gospodarski ali narodni program. Da se taka nejasna politika mora kaznovati, je samoumevno. In že padajo prve sence stroge kazni na naše javno življenje. Zmešnjava med nami se veča, naša moč in naš upliv padata, ljudstvo se ozira po drugih rešiteljih.

Z gospodarsko organizacijo smo zastali. Snovale so se samo posojilnice po češko-nemškem vzoru, ker so bile dobre molzne krave. Drugih organizacij se je vse balo, ker so le zahtevale truda in požrtvovalnosti, a nesle niso nič. Ali so se naši prednamci iz navedenih vzrokov ali pa tudi iz političnih bali snovati tudi podružnice c. kr. kmetijske družbe, to je ostala njihova tajnost, dejstvo pa je, da se dosedaj Slovenci za te podružnice nismo brigali. Naenkrat pa se jih je nekaj tudi za to organizacijo začelo zanimati, a tukaj je nastala naenkrat zmešnjava, češ, kaj mislijo o tej stvari voditelji, ali nam bo to škodilo ali ne. Ze za časa, ko smo še navduševali za „Proč od Gradca“, bi se ta zadeva morala popolnoma razjasniti. A se ni, za te smo na nejasnem, in moramo sami iskati luči.

V vašem cenjenem listu je v št. 40. nekdo nastopil proti snovanju kmetijskih podružnic ter se čudi, zakaj se sedaj naenkrat z navdušenjem snujejo take podružnice. — No, navdušenja gotovo nikjer ni, pač pa mnogi uvidijo, zakaj bi naj bila c. kr. kmetijska družba samo Nemcem v korist in zakaj bi se njenih dobrot posluževali na Sloven. Stajerju samo renegati, zadnji povsod v škodo naši narodnostni ideji med ljudstvom.

Radi priznavamo, da c. kr. kmetijska družba s svojimi podružnicami ni gospodarska organizacija za sedanjí čas, a ker ta organizacija že enkrat obstoji, za to bi bilo nemodro, da bi se ne posluževali vsaj istih dobrot, ki nam jih nudi. Četudi majhne, vendar neke dobrote so le: malo pouka, posredovanje pri nakupovanju semen, plemenske živine, orodja, obdarovanje s poljedelskim orodjem, s semeni i. t. d. Če ne izrabljamo mi teh dobrot, izrabljajo jih renegati v našo škodo.

Simpatično gotovo ni nobenemu stajerskemu Slovencu, da je družba po večini nemška in da ima svoj sedež v Gradcu. — Toda kričati samo „Proč od Gradca“, za gospodarsko okrepitev pa ničesar storiti, še je bolj pogubonosno. Ali so podružnice c. kr. kmetijske družbe našim idealom po avtonomiji res največja ovira?

Vaš cenjeni članek vidi drugo nevarnost teh podružnic: „Ko se uvedejo na Stajerskem kmečke sianovske zadruge, bo hotela te zadruge imeti v rokah kmetijska družba, ki se po potrebi v toliko izpremeni.“

Mnogoštevilne podružnice graške kmetijske družbe med stajerskimi Slovenci pa postanejo lahko glavno sredstvo, da se stanovske zadruge stajerskih slovenskih kmetovalcev že takoj izpočetka privežejo na Gradec.“

Gotovo so podružnice lahko glavno sredstvo, da stanovske zadruge privežejo na Gradec. Toda možnost je tukaj, da so tudi številne slovenske podružnice c. kr. kmetijske družbe v tem oziru glavna za-

prek! Spodnještajerski renegatski podružničarji bi gotovo zaželeli trdne zveze z Gradcem, toda slovenski se bodo lahko sedaj temu do skrajnosti upirali. Sicer pa je po našem mnenju nemodro, o takih eventualnostih dalekosežnega pomena govoriti jasneje.

Mnenje mnogih treznih rodoljubov na slovenskem Štajerju je, da se naj po potrebi snujejo podružnice c. kr. kmetijske družbe, toda skrbeti je vrhovnemu narodu nemu vodstvu, da so delavne in da ostanejo v zanesljivih rokah. Potem bo že šlo vse dobro! K.

Od druge strani se nam piše: Vprašati moramo tu, ali nam koristi to faktično izvajanje gesla „Proč od Gradca“ v gospodarskem oziru? In na to moramo reči, da ne. Kmetijska družba štajerska je dobila veliko tisoč kron podpore od deželnega odbora štajerskega. Ali naj ta denar, ki ga plačamo tudi mi Spodnještajerci, pride samo Nemcem v roke? To bi bila vendar neumnost in zaslepljenost, tako daleč iti. Kmetu se vedno slabše godi in vedno vlado krivimo, da noče nič pomagati kmetu. Mi smo pa tako trmastí in nočemo še tistih ugodnosti uporabiti, ki nam jih nudi vlada za zboljšanje kmečkega stanu in koristi, ki jih nudi c. kr. kmetijska družba v Gradcu, so, kdor jih malo pozna, precejšnje. Računati moramo zdaj s faktičnimi razmerami. Kdo pa ima bisek, če se mi res nočemo ugodnosti kmetijske družbe udeležiti? Ejinole Nemci na Srednjem in Zgornjem Stajerskem. Vem, da se je posebno povdajalo pred leti od vseh strani: „Proč od Gradca“ v vsakem oziru. Pa to je bila prevelika mladeniška navdušenost. V gospodarskem oziru ne pojdemo predaleč! Saj se lahko v drugih ozirih ostanemo pri geslu.

Jaz ne bi nič rekel, ako bi bili pri c. kr. kmetijski družbi Stajerski res v narodnem oziru nestrpni. To pa niso. Saj dovolijo celo slovenske uradovanje, slovenskim udom dajajo slovenske pristopnice, slovenski gospodarski list itd. Strogo se zahteva, da se vsa politika izključuje iz društvenega življenja. V znanem St. Ilju v Slovenskih goricah so hoteli zagrizeni nemškutarji ustanoviti podružnico. Glavni odbor jim ni tega dovolil, ker je bil prepričan, da se bo podružnica le ustanovila v nemškursko agitatorične namene. Zdaj so vzeli ti naši nasprotniki tudi nekaj Slovencev v pripravljalni odbor in zopet prosili za dovolitev ustanovitve podružnice. Drugokrat se jim je dovolilo, a pod izrecno zahtevo, da se ne sme ustanovitev vršiti v „Südmarkhofu“ in da se morajo Slovenci tudi vabiti, ker so uvideli nemškutarji, da je njihov namen po vodi splaval, so vse pustili in vse akte nazaj v Gradec poslali. Da storijo res take podružnice veliko dobrega, o tem se lahko vsak prepriča. Naj le vpraša podružnico v Studenicih pri Poljčanah. Tudi nekajšnji najbolj zvesti pristaši gesla „Proč od Gradca“ uvidijo to in bodo začeli v svojih okrajih podružnice ustanavljati.

Kar se pa tiče drugih naših gospodarskih organizacij, posojilnic in zadrug, je seveda zopet druga stvar. E.

(Op. ur.) Veseji smo te izjave, kateri smo dobili še drugih sličnih. Namen našega člankarja je bil, opozarjati na nevarnost. Mi se moramo boriti proti vsaki nevarnosti, da je korist tem gotovejša. Gospodarski in politični interesi na Sp. Stajerskem so tako ozko prepleteni med sabo, da je treba pri vsaki ustanovitvi imeti največjo pozornost na oboje. Naš namen je, Slovence najtesneje gospodarsko organizirati, a jih pri tem niti najmanj ne oškodovati pri zahtevah, ki jih po pravici stavijo do tistih društev, ki jih imajo sedaj sicer Nemci v rokah, a ki žive tudi od slovenskega denarja. Zato naj se pa v vsakem

slučaju zagotovi gmotna korist, a h krati tudi pravica narodna!

Glasovi o volivni reformi.

O vladnem zakonskem načrtu o volivni izpremembi priobčujemo listi še vedno poročila. Nasprotniki velevažnega Gautschevega čina spletkarijo na vse mogoče načine proti volivni reformi. Poizkušajo spraviti tudi med svet vest, da ji nasprotuje prestolonaslednik. „Pilsener Tagblatt“ poroča z Dunaja, da je rekel prestolonaslednik nekemu poslancu, da ne pričakuje od volivne reforme nič dobrega. Vladna dolžnost bi bila, da bi bila omejila agitacijo in zabranila na stop socialne demokracije 28. novembra, ki se je vršil pod vladnim varstvom.

„Nemškonarodna dopisovalnica“ je razposlala članek o volivni reformi, v katerem milo javka, ker se po volivni reformi poslabša stališče Nemcev in ker dobe vseh novih 30 poslaniških mest večinoma Slovani. Pred vsem zahtevajo Nemci za Prago in za Kranjsko enega nemškega poslanca. Zahtevajo tudi pomnožitev poslaniških mest za Nemško Češko, in po enega nemškega poslanca več za Moravsko in Slezijo. V članku obljubujejo, da hoče nemška ljudska stranka podpirati italijanske zahteve po zvišanju italijanskih poslaniških mest. — Upajo, da dosežejo zvišanje poslaniških mest od 455 na 469 do 471. Grajajo tudi, ker vlada ni v izpremembi poslovnika postavila tudi nemški razpravni jezik. Nemci hočejo doseči nemški razpravni jezik v državnem zboru. Osemuški občinski svet je sklenil resolucijo na nemške poslance, naj delajo za izpremembo volivnih okrajev v korist Nemcev in naj nastopijo proti vsem federalističnim in slovenskim stremljenjem. Mladoroški izvrševalni odbor je edobril stališče češkega kluba v zadevi volivne reforme. Naglašali so, da vladna predloga ne obsega vseh mladoroških vlad znanih zahtev. Poslance so pozvali, naj store vse, da se izpremeni predloga v zmislu čeških zahtev.

Iz Košutovega pisma hrvaškim delegatom na Reki,

s katerim je Košut naznanjal odgojenje reške konference, pometiskujemo najvažnejši odstavek, ki se glasi:

„Tekom vremena, koje ćemo v čekanju preći, učinimo svekoliko da se živa uzdrži i raziri ideja sbradnog bratstva Magjara sa Hrvatima i Srbima; pošto meć oružja može da digne sredstva za akciju, koju bi zakoni dopustili, ali ne može da uguši snagu osjećaja, koji nas mora sjediniti u ljubavi za slobodom.“

Sloboda nas sjedinjuje, tiranija nas dijeli i ja u ime slobode šaljem topli pozdrav dalmatinskoj, hrvatskoj i srpskoj braći!

S najvećim poštovanjem in uvažanjem

Vaš preodani

Franjo Kossuth.

Gosposka zbornica.

Včeraj je zborovala gosposka zbornica. Rešili so predloge o trgovinskih pogodbah z Rusijo, Italijo in Belgijo, kakor tudi zakon o vojaških novincih. Grof Schönburg, knez Auersperg in grof Thun so naglašali v svojih govorih, da so zadovoljni, ker ostane neizpremenjena temeljna načela glede skupnosti armade. Knez Auersperg je očital v svojem govoru vladi, da ni ničesar storila, da bi se rešila sporna vprašanja med Avstrijo in Ogrsko. Rekel je tudi, da je postala armada vsled znanih dogodkov na Ogrskem politikum. Minister za deželno brambo Schönburg je rekel, da res niso razmere v ogrskem delu armade zadovoljive, a da je tudi ta del armade sposoben za mobilizacijo. Izjavil je tudi, da armada ni postala politikum — Danes ima gosposka zbornica zopet sejo.

Proti veleizdajalskemu časopisju na Ogrskem.

Ogrska vlada je nastopila proti časopisju. Budimpeštanska policija je zaplenila

25. t. m. 7 časopisov, ker so priobčili Polonyjev govor v „Čas klub“, v katerem je razžalil veličanstvo. Včeraj so odpravili svobodno kolportažo za budimpeštanske liste, ki jo je dal Szell. Bajje namerava vlada tudi odvzeti potrošnim sodiščem razprave o tiskovnih prestopkih. Koalicija še ni izdala že zdavnaj napovedanega oklica na ljudstvo. Bajje se ne morejo sporazumeti o vsebini oklica in ni izključeno, da se razbije koalicija. Ogrsko finančno ministrstvo je objavilo proračun za l. 1906.

Ministrska kriza v Srbiji.

(Izvirno poročilo „Slovenca“.)

Belgrad. Odločno postopanje opozicije in druge neprilike so prisilile sedanji Stojanovićev kabinet, da odstopi. V nekaj dneh je s sigurnostjo pričakovati vladne ostavke. Rešitev krize se bo najbrže, kakor se pričakuje, izvršila v sporazumu obeh radikalnih skupin. V sedanjih važnih trenutkih bi narod radostno pozdravil kabinet združenih radikalcev, na čelu z vodjo nekeč združene radikalne stranke N i k o l o P a š i ć e m.

Konec spora med Srbijo in Avstrijo.

Carinske zveze med Bolgarijo in Srbijo Srbi baje ne nameravajo izpremeniti, marveč jo hočeje popolnoma opustiti. Bolgari se voljaj, da opuste carinsko zvezo in so zadovoljni s trgovinsko pogodbo med Bolgarijo in Srbijo. Srbska vlada je zadovoljna s trg pogodbo, ki ji nudi največje ugodnosti, a želi določil v pogodbi glede uvoza živine. Začasno pogodbo nameravajo skleniti do 1. majnika.

Srbi upajo, da odpre Avstrija vsaj meje uvozu živine, predno odpro meje, a so zadovoljni tudi, če prično prej s pogajanj. kakor bo odprta avstro ogrska meja za uvoz srbske živine.

Srbski vladni kregi sodijo, da naša država ne bo več sklenila s Srbijo pogodbe o uvažanju živine

Spor med Turčijo in severnoameriškimi Zedinjenimi državami.

Ameriški poslanik je izrečil turški vladi dopis, v katerem Zjedinjene države energično ugovarjajo, da Turčija ničesar ni storila, da izpolni svojo že pred 18 meseci pismono obljubo, po kateri naj postanejo ameriški verski, učni in dobrodelni zavodi enakovredni s francoskimi, dasi je Turčija takej izpolnila francoske zahteve

Američani zahtevajo, naj prizna Turčija v najkrajšem času navedene zavode, katerim naj tudi dovoli carinske in davčne prostost. Koncem tega tedna pričakujejo, da priplove ameriško brodovje pred Beiruth.

Venezuelske grožnje proti Evropcem.

Venezuelski predsednik Castro je izjavil, da hoče ponižati Francoze in se neče ozirati na Monroeovo doktrino. Pred vsem namerava izgnati iz Venezuele Francoze, potem pa pridejo na vrsto Američani, Angleži in Nemci, ki so hujši, kakor Kitajci. Venezuelski boljši krogi baje žele, da posredujejo Zjedinjene države. Castro je jezen na Zjedinjene države, o katerih sodi, da hočejo postati gospodarji Venezuele.

Rusija.

Car je izdal ukaz, da se snide gosudarstvena duma 10. majnika. V drugem razglasu pa zapoveduje, da ne bodo volite za duma po celi državi isti dan in določa dneve, ob katerih naj se vrše volitve. Duma bo odprta s 350 člani. Na grozen način so izvršili soc. demokratje smrtno obsodbo nad višjim gozdarjem Simanovskem na posestvu grofa Platena. Hčerka Simanovskega, stara 15 let, je krila očeta z lastnim telesom in več malih otročičev je prosilo kleče milosti za očeta. A

etroke so pometali stran in jim umorili očeta.

Verska vojska na Francoskem.

Inventiranje cerkvenega premoženja povzroča na Francoskem še vedno veliko razburjenje. Katoličani burno ugovarjajo. Naravnost zgrazati se moramo, kako postopa besna framasonska in socialistična sodrga pri „kulturnem delu“, ko zapisuje cerkveno premoženje.

V carcassonski škofiji v La Nouvelle je bilo le nekaj katoličanov v cerkvi. S kričanjem je vdrla vladno framasonska tolpa v žagrad, kjer je nečuvno psovala navzoče ženske. Divje so prepevali „carmagnolo“. Uradnik, ki je inventiral, je bil tako ogorčen, da je naprosil navzočega mairja, naj mu preskrbi mir v njegovem uradnem poslovanju. A ta mu je odgovoril surovo: „Tu sem zastopnik republike“. Te besede so podnetile rjovečo sodrgo. Socialisti so vdrl v cerkev, jo orepali in razrušili vse, kar jim je prišlo pod roke. Z ničvrednimi ženskami so posedli izpovednice in vprižarjali nečuvne grdobije. Celo krajevno glasilo najzagrizenejših cerkvenih nasprotnikov „Petit National“ je obsodil surov nastop framasonske in socialistične sodrge.

Pa tudi zgledov katoliške požrtvovalnosti ne manjka. Pred sodiščem sta stala delavca Rusè, oče in sin. Sodnik je vprašal očeta, kaj je delal v gros caillovski cerkvi. Ponosno odgovori: „Branil sem svobodo in republiko, ker svoboda tvori tri četrtine republike“. In ko je očital sodnik sinu njegovo mladost, mu je ta odgovoril odločno: „Nikdar nismo premladi, da branimo svojo vero“.

Inventuri cerkvenega premoženja v vasi St. Gingolp so ugovarjali švicarski državljani. Polovica navedene vasi spada pod Francesko, polovica pa pod Svico.

Cerkev, župnišče in pokopališče leži na francoskem ozemlju, a so solastniki tudi švicarski katoličani. A kljub temu je bila napovedana inventura. Švicarski državljani so nato odpisali francoski vladi ugovor, ki naglašja, da bi z inventuro globoko žalili švicarsko domoljubje. Francoski vladi očitajo vmešavanje v cerkvene uprave tujega naroda.

Inventura pomenja, da prevzame franc. vlada v svojo posest cerkveno premoženje, kar bi pomenjalo razžaljenje in ponižanje Švice. Odločno odklanja francoski zakon, inventuro in „verske zadruge“. Nikdar in nikoli se ne podvržejo st. gingolpški meščani nepravničnemu in roparskemu zakonu, ki v tem slučaju ne more imeti veljave.

Cerkev, župnišče in pokopališče stoji na zasebnih tleh dasi v Franciji in je to zemljišče že skozi stoletja mednarodno.

Generala Recamier je obsodilo policijsko sodišče na šest mesečno ječo, ker se je udeležil demonstracije katoličanov v cerkvi sv. Tomaža.

Maroška konferenca.

Položaj je popolnoma neizpremenjen. Nemci niso voljni odnehati. Konferenco sicer nadaljujejo, a ne vidijo nobenega izhoda. Tri četrtine vevlastij se ne zanima več za rešitev maroškega vprašanja, ker so proglasili politiko odprtih duri.

Štajerske novice.

Š Družba goljufov. O tem se nam še piše: Proti jeseni l. l. se je v Celji osnovala posebna družba goljufov, katerih namen je bil izvabljati s ponarejenimi menicami celjskim denarnim zavodom večje svote kot posojila. — Na čelu te družbe je bil neki krojač Dovečar, ki je še le lansko poletje prišel iz večletne ječe. — Ta družba je na menicah ponarejala podpise večjih posestnikov in Celja in okolice ter je na te menice dobivala posojila pri mestni hranilnici celjski. Kolikor se je deslej izkazalo, je ta zavod poškodovan že za nad 1200 K. Dovečar sam je dobil nad 800 K posojila (!). Proti vsem vdeležencem, ki so sami celjski špeci, je uvedena kazenska preiskava in so tudi že vsi pod ključem. Na sleparije so prišli še-le sedaj, ko je mestna hranilnica terjala denar, ker so menice zapadle.

Š Vlom. V Gaberniku so tatovi vlomili v klet Ane Crk in odnesli veliko ajde, keruze ter meso in slanino treh svinj. Enega tatu so že prijeli, ta je France Rep iz Dornove. Tatvino je priznal, a tovarišev noče izdati.

Š Na plesišču si je zlomila nogo 53letna Franciška Drebec, kmetica v Radencih pri Radgoni.

Š Trbovlje. Umrli je Jožef Strovš, vrl posestnik pri Sv. Marku, v 75 letu starosti. Poročeni so: Andrej Zagar, posestnik in gostilničar v Trb. s Franciško Pregl iz St. Jurja pri Smartnem; Mihael Grešak, posestnikov sin na Brezjem pri Sv. Jediti; Marijo Durnik, rojeno Krevl, v Kvezdolu pri Trbovljah; Franc Uranič, rud-

niški uradnik, z Alojzijo Bostič, trgovčevo hčerjo iz St. Jurja pod Kumom; Alojz Gerčar, posestnik pri Sv. Marku, z Marijo Bricl, p. d. Budenik, v Guberskem.

Š Legar v Hrastniku še vedno razsaja in se vedno boli širi.

Š „Heil, Wilhelm!“ S tem refrenom pozdravljajo v pesmih nemški listi spodnještajerski srebrno poreko nemškega cesarja. Govore o nemški zvestobi napram njemu ter ga prosijo pomoči. Slike cesarske dvojice prinašajo lepo okrašene. To je veleizdaja! Heil Hohenzollern in njihova piket-havba!

Š Umrli je v Gradcu vpokojeni fml. baren Spinette, star 74 let.

Š Na braniku. Na zaupnem shodu dne 19. t. mes. v Mariboru zbrani katoliški možje so soglasno sklenili: 1. Iz cele Spodnje štajerske zbrani katoliški možje obsodijo strastno gonjo takozvanih svobodni-selnih strank proti katoliškim naukom o nerazdružnosti sv. zakona ter pozivljajo vse politične organizacije na Spod. Štajerskem in vse ljudstvo, naj od sedanjih poslancev in od kandidatov pri bodočih volitvah odločno zahtevajo, da se obvežejo varovati soglasje zakonodaje v katoliški državi z nauki cerkve; 2. istotako izrekajo svoje ogorčenje proti delovanju društva „Svobodna šola“ (Freie Schule).

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Ljubljani.

„Življenje ali petak“. Franc Košenina, leta 1884 v Ljubljani rojen, v Medvedo pristojen, že dvakrat kaznovani stolarski pomočnik, je šel dne 25. novembra 1905 proti Cerknici, da bi nekega tamošnjega mizarskega mojstra za delo vprašal. Okoli 10. ure dopoldne je dehitel na državni cesti iz Vrhnike proti Legatcu 14letnega trgovskega vajenca Janeza Troha, ki je šel domov v Idrijo. Ker sta imela eno pot, šla sta skupaj, stopila v neko gostilno blizu Raskovca, kjer sta izpila vsak po eno steklenico piva. Pri tej priliki je Košenina zapazil, da ima Troha nekaj denarja v svoji denarnici. Ko sta prišla iz gostilne, nagovarjal je obdolženec svojega tovariša, naj gresta s ceste skozi gozd, ker mu je bližnica znana. Troha se je dal prepovoriti in res sta jo zavila v stran, ne da bi ondi peljala kaka steza. Ko sta bila komaj kakih 40 korakov od ceste oddaljena, vstavil se je obdolženec, ki je šel pred tovarišem, popadel ga z obema rokama za vrat, rekoč: „Življenje ali flafar“. Na odgovor, da nima petaka, ga je nazaj potisnil, istočasno ga pa tako zavil, da je Troha na kolena padel; obenem ga je za vrat tako stiskal, da je komaj dihal, potem pa glavo ob tla tiščal. V tem kritičnem položaju je Troha prosil obdolženca, naj ga pusti. „Ne pustim te preje, da mi daš 3 krone“, je bil odgovor, a Troha mu je odgovoril, da mu jih ne more dati, ker ima samo 2 K. Na Košeninovo pripombo, da mu jih mora dati, drugače ga bo zadel, mu je Troha obljubil izročitev tega zneska. Obdolženec je Troha v toliko izpustil, da je mogel vstati, a prijel je slabotnega dečka za levo roko nad komolcem ter močno stiskal toliko časa, da mu je dal Troha zahtevani znesek. Nato ga je izpustil rekoč: „Sedaj se pa hitro poberi od tukaj, če boš pa komu kaj povedal, te bom pa še počakal“. Obdolženec je dejanje priznal; porotniki so vprašanje na rop potrdili in sodišče je Košenino obsodilo na 3½ leta težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem na vsaka dva meseca.

Slepar. Jožef Faltin, 30 let star, iz Karansebe na Ogrskem doma, stavbeni ključavničar, je tukajšnji policiji dobro znan kot nevarni tat. Bil je dne 5. januarja, ker se je po Ljubljani brez dela potepal, aretovan. Obdolženec je bil zaradi tatvine v svojem domačem kraju na 3 leta ječe obsojen, pa tudi ljubljanska sodnija je imela lansko leto z njim posla in je dne 27. aprila 1905 zaradi enacega hudeledstva svojo 10mesečno kazen tu prestal. Ker je uvidel, da so se mu tatvine slabo obnesle, zato je poizkušal si na druge načine pridobiti denarnih sredstev. Za svoje bodoče žrtve si je izbral poštne hranilnice ter jih je osleparil na nov način. Vložil je pri raznih poštah hranilnicah na razna imena le po 2 K, potem pa spredaj pristavil št. 9 ter na ta način pri raznih poštah dvignil mesto 2 K 92 K. Tudi v Ljubljani in Šiški se mu je ta maneuver posrečil. Vsega vkup je poštne hranilnice opeharil za 732 K. Obsojen je bil v petletno težko ječo.

Izpred novomeškega porotnega sodišča.

Detemor. Marija Gramc, omožena, 30 let stara, pristojna v Pristavo Sv. Križ pri Kostanjevici je obdolžena, da je zakrivila smrt svojega nečed 16—17. jan. t. l. na dvorišču hiše Jože Bambiča, posestnika na Dobrovi, rojenega nezakonskega otroka možkega spela, s tem, da ga je prec po porodu odnesla v „kočmajko“ zavitega v bližnjo senico (skedenj) ter ga le tam pustila brez potrebne postrežbe.

Obtoženka se zagovarja, da je peljala svojega zakonskega otroka na potrebo, da je pri tem dobila spopadke, ter povila otroka na mestu in da je bil otrok mrtev porojen. Temu nasproti izjavita izvedenca, da je bilo dete živo porojeno, je torej umrlo vsled pomanjkanja vsakemu novorojencu za ohranitev življenja potrebne pomoči. Kaka poškodba ali zločin na telesu ni konstatirati. Temu v prilog služi tudi dejstvo, da obtoženka sama izpove, da je šla čez kake dve uri pogledat, ali morda se ni otrok med tem vendar le probudil, — otrok pa je bil mrtev. — Marija Gramc ima svojega moža v Ameriki. Zadaji čas je stanovala pri oženem posestniku Bambiču v Dobrovi. Ker obtoženka skesano priznava svoj zločin in je celo drž. pravdnika namestnik sam priporočal milostno uporabo zakona, obsodilo jo je porotno sodišče le na 18 mesecev poostrene težke ječe.

Dnevne novice.

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico dajo „Narodu“ zopet povod, da odpira ves leksikon svojih psov o „duhovskih lopovščinah“. „Nared“ menda ne ve, da se njegovi onemoglosti ljudje tembolj smejejo, čimbolj psuje. Tudi „mogočno“ se dela stranka propalih vitezov. „Narod“ hrešči: „Klerikalci so v dveh kategorijah zmagali slučajno, garantiramo jim pa lahko, da ne bodo nikdar več.“ Na to mirno odgovarjamo: Garantiramo „Narodovi“ kliki, da prihodnjič ne bo več iz volivne listine izpuščenih na stotine naših volivcev. Kako so pa „Narodu“ neljubi izvoljeni obrtniški zastopniki zmožni, bodo pa že v zbornici dokazali. Ti dokazi seve „Narodovi“ kliki ne bodo ljubi. Prava zmožnost, zastopati obrtniške koristi, je po liberalnih pojmih menda v tem, da kakega njegovega semišljenika, ki je za zastopanje obrtniških koristi bogate plačan, med uradnimi urami ni v zborniški pisarni. Mi nismo nobenemu trgovcu grozili z bojkotom, nastopili pa smo odločno proti temu in bomo tudi nadalje, da bi nekateri ljubljanski trgovci poizkušali pri volitvah terorizirati. Cele vrste takih trgovcev še nismo imenovali, če jih pa bomo, naj se zahvalijo nadaljnemu „Narodovemu“ psovanju. „Narod“ piše: „Nekaj izprijenih farjev hoče trgovcem in obrtnikom braniti, da bi varovali v svojem stanovskem zastopu svoje stanovske koristi.“ Nasprotno je res! To želi liberalna klika, ki hoče, da bode tudi trgovska in obrtna zbornica torišče njenega strankarstva in udobno zavetišče nekaterih njenih pristašev agitatorjev. V koliko je pa dosedanja trgovska in obrtna zbornica varovala stanovske koristi našega domačega trgovca in obrtnika? Saj še trgovcev in obrtnikov „Narodova“ klika niti vprašala ni, koga hočejo voliti, ampak jim kar naravnost diktirala! „Nar.“ klika hoče v trgovski in obrtni zbornici varovati le svoje koristi, ne pa koristi domačega trgovca in obrtnika. Zato je pa tudi propadla in bo tudi propadala dalje, ker prozorni nizki nameni „Narodove“ klike se studije vsakemu poštenemu trgovcu in obrtniku. Zato naj „Narod“ nikar preveč ne upije: „Sploh je pa zadnji čas, da začno naprednjaki kazati svojo gospodarsko moč.“ „Narod“ menda prav nič ne pozna situacije. Pojem naprednjak in klika „Slovenskega Naroda“ sta sedaj že dve stvari. Naprednjaki se te klike sramujejo! Če se prične kazati gospodarska moč vseh tistih, ki se nestri-njajo z „Narodovim“ klikarstvom, bode „Narodova“ klika ponižno zlezla pod mizo! Cim bolj „Nared“ javno kaže svoj terorizem, temprej bo s podvojenim odporom vseh združenih slovenskih elementov — njegov terorizem pokopan!

»Narodova« laž o »Unionu«
In g. Kollmann. Včeraj je „Slovenski Narod“ poročal, da je g. dr. Gregorič prišel pri volitvi v trgovsko obrtno zbornico v imenu hotela Uniona osebno volit g. Kollmanna. „Narod“

se je tu namenoma zlagal. G. dr. Gregorič je prišel osebno volit v imenu „Vzajemnega podpornega društva“, kajti „Union“ sploh še ni imel volivne pravice. Sploh pa ne vemo, zakaj bi se ne smeli glasovi oddati g. Kollmannu, dolgoletnemu zaslužnemu članu zbornice? G. Kollmann je dobil pet naših glasov. K „Naredu“ ne bo hodil noben pameten človek vpraševati, koga sme spoštovati.

Dva utopljenca v Čatežu ob Savi. — Truplo okrajnega glavarja Oreška najdeno v Savi.

Včeraj dopoldne ob 11. uri ugledal je čateški brodnik na Savi nekega mladega človeka, kateremu je veter odnesel klobuk v vodo, pasti in izginiti v Savi. Videli so ga nekteri iz kranjske strani, ki so stali na brodišču. Nastal je krik in brodnik odrine s čolnom po nesrečnejša. Brodnik seže z dolgim železnim kljunačem po utopljenca, pa glej neko drugo truplo vidi pljuscati v globočini. Zapleteno je bilo v protje pod reguliranim savskim zidom. Potegnejo ga iz vode in polože na obrežje štajarske strani. Komisija iz Brezic je bila takoj na mestu in dognala je, da mrlič ni nikdo drugi, nego pogrešani okrajni glavar Orešek iz Krškega. Mrlič imel je pri sebi zlato žepno uro in ključke od železne blagajne. Popoldne ob pol 3 uri odpeljali so truplo v mrtvašnico brežiškega pokopališča. Onega drugega utopljenca, ki se je za klobukom ponesrečil danes niso še našli. Goteve ga je Sava dalje odnesla.

Odlikovanja. C. g. Julij Warty, župnik v Bazovici je imenovan tajnim komornikom Nj. Sv. Pija X.; č. g. Stefan Jenko, vikar v Podgrajah (Istra) je postal častni duh. svetovalec.

— Nova železnica. Pod naslovom „Goram in hribom skozi život“ se bavi v „Planinskem Vestniku“ gospod Kledič-Sabladoski, z novo železnico. Iz zanimivega spisa pesnamemo nekaj podatkov: Trajanje vožnje:

v Bohinj	sedaj	pozneje
iz Inomosta	13½ ur	9½ ur
„ Solnegrada	14½ „	6 „
„ Linca	15 „	8 „
z Dunaja	14 „	10 „
iz Maribora	8½ „	4½ „
„ Ljubljane	4½ „	2½ „
„ Trsta	8 „	2½ „
„ Vidma	9 „	3 „
„ Gorice	10 „	1½ „
„ Beljaka	5 „	1½ „
„ Celovca	6 „	1½ „
„ Prage	21½ „	14 „

v Sv. Lucijo	sedaj	pozneje
iz Inomosta	22 ur	10 ur
„ Solnegrada	23½ „	6½ „
„ Linca	21½ „	8½ „
z Dunaja	17 „	10½ „
iz Maribora	10½ „	5 „
„ Ljubljane	8 „	3 „
„ Trsta	7 „	2 „
„ Vidma	4½ „	1½ „
„ Gorice	3½ „	1½ „
„ Beljaka	13½ „	1½ „
„ Celovca	14½ „	2 „
„ Prage	24½ „	14½ „

Vidi se, kakor je to tudi naravno radi občne smeri železnice, da so skrajšani posebno časi od severa in juga. Dohajalo bode torej v naše kraje dosti Lahov iz Trsta, še več pa Nemcev in iz nemške države. Cehom je skrajšana pot posebno v Seško dolino.

— Predavanje o škofijem zavodu sv. Stanislava v St. Vidu in o hotelu „Union“ v Ljubljani.

Dne 31. jan. t. l. je predaval arhitekt Josip pl. Vancuš v tehniškem klubu v Sarajevu o modernih šolskih in hotelskih zgradbah. V svojem predavanju je opisal zelo natančno škofijske zavode v St. Vidu in novi moderni hotel „Union“ v Ljubljani. Predavanje je bilo tembolj zanimivo, ker se ga pojašnjevale skioptičke slike.

— Kdo je kriv liberalnega poraza pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico? Modri triumvirat v Smarji je to enostavno rešil. Vsega je kriva c. kr. pošta, ker došlih glasovnic ni oddala vlč. g. Iv. B. bivšemu cerkvenemu ključarju in poštному aspirantu prosto na razpolago. C. kr. pošta je glasovnice (kolikor se jih je sploh poslalo, manjkalo jih je dokaj) pravilno dostavila, doma po rednem poštnelem selu, po vnanjih vaseh po zanesljivih ljudeh, med slednje bome saj smeli tudi šteti od „Naroda“ priznanega A. S., ker glasovnice niso bile rekomandirane. Če pa kak liberalni magnat glasovnice ni dobil, naj se zahvali uzornemu poslovanju zbornice v Ljubljani; imena katol. narodnih

mež, ki glasovnic nise dobili, so tudi nam na razpolago. Je bil pač skrajni čas, da se je začelo daniti!

— **Premeščanja in imenovanja v tržaško-koprski škofiji.** Preč. g. kanonik K o s e c je imenovan prokurator izpraznjenih nadarbin („procurator beneficiorum vacantium“) Na mesto pok. župnika Jonketa pride v Sv. Križ č. g. Andrej Furlan kot župe upravitelj — dosedaj kooperator pri Nov. Sv. Antonu v Trstu. Na njegovo mesto stoji desedanjí dverni škofov kaplan in ordinariatski kancelist č. g. Ivan Tul, kateremu sledi č. g. Josip Anton Ujčić, bivši gojimec v višjem duhovniškem izobraževališču „Augustineum“ na Dunaju. — Ekspozit v Topolovcu č. g. Josip Knave pride v isti lastnosti na Dulojve med tem, ko je imenovan za Topolovčan č. g. Venceslav Foltá, dosedanjí kaplan v Gradinji. Prevzvišeni vladika tržaški dr. Frančišek Naglie imenoval v. č. g. dr. Dragotina Meccia, kancelerja ordinariatske pisarne in dr. Trifana Pederzollija, župnika pri sv. Novem Antonu v Trstu izpraševalcem pri župniških izpitih (prosi-nedalnima eksaminatorjema.)

— **Umrl** je danes ponoči notar v Žužemberku g. Ivan Gregorčič.

— **Ponesrečena učiteljica.** V soboto se je peljala učiteljica gđc. M. Uršič iz Podkraja k svojim staršem v Sent Vid. Na poti se je voz prevrnil preko 7 m. visoke škarpe. V sreči je bilo spodaj mnogo snega, tako, da si je gđc. Uršičeva zlomila samo roke. Kočijaž in konj sta nepoškodovana.

— **Pobegnil** je od doma posestnik Ivan Jutihar z lga, z nekim mladim dekletom iz Rudolfovega. Sla sta baje v Ameriko. Jutihar je doma popustil ženo s petimi majhnimi otroci.

— **Med okrajnimi zdravniki na Kranjskem** se je pričelo gibanje za zboljšanje njihovega položaja. Svoje upravičene zahteve predlože dež. odboru.

— **Na Notranjskem** je pretekla dva dneva minulega tedna močno snežilo in so ob burji imeli močne zemet. Padlo je po ravnem okoli 10, po hribih pa blizu 15 cm. snega. — Solski obisk je pa vsled tega slab.

— **Vizitacija.** Iz Kandije se nam piše: C. g. A. R. P. Emanuel Leitner provincijal usmiljenih bratov v Gradcu je vršil pred kratkim v tuk. belnici v spremstvu A. R. P. Stanislava Bruchmanna, provinc. tajnika vizitacijo. Odtod odpotovala sta oba gg. v St. Vid na Koroško.

— **Tržaške deželnozborske in občinske volitve.** Za tržaški deželni zbor, ki je obenem tudi tržaški občinski svet, so razpisali volitve. Četrtni mestni volivni razred voli 12. in 13. marca od 8. zjutraj do 4. popoldne, III. mestni volivni razred voli 15. in 16. marca ob urah, kiso določene za IV. razred, II. mestni volivni razred voli 20. marca od 10. dopoldne do 2. popoldne, I. vol. razred pa 21. marca od 10. dopoldne do 2. popoldne. V vsakem volivnem razredu volijo 12 kandidatov. Volitve v šestih okoličanskih volivnih razredih so razpisane na 22. marca od 8. do 12. dopoldne. Vsak okoličanski okraj voli po enega poslanca. Stevilo volivcev se je od zadnjih volitev l. 1903 pomnožilo v štirih mestnih volivnih okrajih od 6600 na 7200 volivcev; I. vol. razred je imel l. 1903. 505, zdaj ima 461; drugi vol. razred je imel 387, zdaj ima 372; tretji vol. razred je imel 3078, zdaj ima 3973 in IV. volivni razred je imel 2631, zdaj pa ima 2400 volivcev. Včeraj smo poročali, da je sklenila municipalna delegacija, da ne sprejme trž. magistrat d. vlade nobenega ne italijanskega dopisa. Zdaj pa tudi zahtevajo, da uvede c. kr. namestniški svet, ki je prevzel tržaški mestni občini posle v prenešenem delokrogu, italijanščino kot notranje uradni jezik in da rabi italijanščino tudi v zunanjem poslovanju.

— **»Farbati« pa znate.** „Slovenski Narod“ je te dni povedal, da sta poslanca Dularju pomagala do stolčka v deželni zbornici Stembur iz Kandije pa župnik Podboj iz Toplic. Meška je ta, velik vpliv se jima pripisuje, mandate imata v zakupu. Torej le brž naj se oglasi, kdor želi poslančevati. Ne odlašati, kdor prej pride, prej melje. — Mimogrede pripomnimo, da je župnik Podboj bival takrat ves srečen v Planini na Notranjskem in deleval za tamnošnje kandidate. Se sanjalo se mu ni, da bo kdaj župnik na Dolenjskem. Tako znate »farbati«. Z vijo!

— **Umrla** je v St. Petru na Krasu gospa Antonija Zele, soproga c. kr. poštnega ekspedienta g. Matije Zelleta, stara 37 let. Naše iskreno sožalje!

— **Zopet potres v Novem mestu.** Danes zjutraj ob 5. uri 2. min. je bilo v Novem mestu srednje močno potresno bobnanje.

— **Ustrelil** se je v Borevljah puškar Anton Antončič.

— **Uprava tržaškega Lloydja** se baje kjuje protestu laških trgov. zbornic preloži iz Trsta na Dunaj.

— **Slovenske otroke v slovenske šole.** Pretekli teden je izrekel naš presviti cesar sam nekemu moravskemu poslancu, da spada otrok v narodno šolo: Slovenski otrok v slovensko, nemški v nemško, češki v češko šolo. S tem je presviti cesar potrdil naš stavek, ki ga vedno kliče mo in zahtevamo od slovenskih starišev. Eline v domačem narodnem jeziku se da otroku dobra podlaga za življenje.

— **Slovenske vžigalice.** Casopisi so poročali pred kratkim, da dobiva naša šolska družba sv. Cirila in Metoda na leto po 14.000 kron čistega dobička samo za vžigalice. Češka „Solska Matica“, ki ima isti namen, vzdrževati narodne šole in ohraniti otroke pred pomenčevanjem, pa ima od svojih šibic 40.000 kron čistega dobička. Vprašalo se je Nemce: Kaj pa vi? Koliko dobiva vaš „Schulverein“ za vžigalice? — Dolge ni bilo odgovora, zdaj pa smo izvedeli. Cujte! Celih 1000 kron. Naša skrb pa naj bo, da pomagamo še bolj svoji šolski družbi. Zahtevamo pri trgovcih povsed samo slovenske vžigalice!

— **Katol. slov. izobraževalno društvo Vič-Glince** priredilo je pretečno nedeljo za svoje člane v društvenih prostorih predpustno zabavo. Igra: „Krcmar pri zvitem rogu“ je nad vse uspela, zlasti nam je ugajal g. Žirovnik v vlogi dobrohotnega starca. Tudi pevski zbor društva ni zaostajal ter je po igri zapel več pesmij v splošno odobravanje.

— **Iz Toplic.** (Poziv, vun z imeni!) V listu „Slov. Narod“ se je baje naš nekdo že zopet zaletel v Marijino družbo. Nič novega. Sovraži jo od njenega začetka, že 24. jan. 1904 jo je preklel, pozabivši, da kdor sovraži to družbo, sovraži njo, pod katere varstvo stoji. Njegova srditost nas ne moti, v delu za kraljestvo božje. Prevzvišeni škof v vsakem pastirskem pismu Marijine družbe mladini priporoča in tega se držimo. Ker pa ta neprijatelj vsega božjega trdi, da se dekleta Marijine družbe s hlapci vlačijo, ga s tem javno prizivljem: vun z imeni, da take nevredne članice na podlagi pravil VIII, 3 izločimo iz družbe. Ivan Podboj, voditelj.

Ljubljanske novice.

Ij **V stolnici** bodo v postnem času poleg običajnih nedeljskih govorov tudi slovenski govori ob četrtnih obpol 7 uri zvečer. Govoril bode g. profesor dr. Janez Ev. Krek. Opozorjamo na te govore tudi našo slovensko inteligenco.

Ij **Pogreb g. dr. Koprive** je bil včeraj jako slovesen, kar prica, kako splešno priljubljen je bil blagi pokojnik. Otvorili so sprevod gojenci iz Marijanišča, udeležilo se je sprevode tudi ognjegasno društvo in posebno mnogo zdravnikov z g. primarijem dr. Vin. Gregoričem kot podnačelnikom zdravniškega društva na čelu. Spreveda se je udeležila tudi mestna v. šja deklška šola in mnogo odličnjakov iz Ljubljane in z dežele.

Ij **Nesreča.** Danes dopoldne je hotel prestopiti pred glavno pošto rezervni topničarski poročnik gospod Robert Haarmann električni tir, a ga je v tistem hipu zagrabil električni voz tako, da je prišla leva noga pod spodnji del voza. Voz, katerega je voznik takoj ustavil, so morali privzdigniti, da je zamogel gospod Haarmann pet-gniti nogo izpred njega. Gospod Haarmann je lahko poškodovan in se je prepeljal na svoj dom. — Neki vrtnarski vajenec, ki je bil očividec nesreče, se je tako prestrašil, da je padel v nezavest, a je kmalu prišel k sebi.

Ij **Odlikovanje.** Orožniški postaje vodja g. Alojzij Gundel je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem, ker je pet oseb rešil iz vode.

Ij **Gosp. Orželski gostoval v Zagrebu.** Predvčeršnjim je član slovenske opere g. Orželski gostoval v hrvaškem gledališču v Zagrebu v opereti „Lepa Helena“. — „Hrvatstvo“ piše o tem: „Gospodin Orželski, nama več od prijeb dobro poznati, gostovao je sin č kao Paris u opereti „Lepa Helena“. Simpatičan glas neobsežna registra, nije se ni malo promienio. Mimika, gestikulacije, u otob: kretnje, naj bolji su dokaz, da mu ljubljanski zrak prija, glavno je, da je zadelovoljan.“ — „Agramer Tagblatt“ piše: „Umetnik je bil sprejet od občinstva z hrupnimi ovacijami in tudi tekom celega večera se je Orželski lahko prepričal, da ima med našim občinstvom še vedno veliko simpatij. Orželskijev glas je zvenel nekako trudno in ne več tako svež, kakor je bil svoje dni. Vendar ima še vedno v sebi mnogo dražesti. Medtem ko je Orželskijev glas v tem času, kar ga nismo čuli, nazadovol, je pa pridobil umetnik rutino, ki mu je prej manjkala. Do popolne veljave se Orželski s svojim junaškim tenorjem kot Paris naravno ni mogel povzpeti.“ — „Hrvatstvo Pravo“ in „Dnevni List“ ne prinašata poročila.

Ij **Izzivanje pogreba.** V četrtek, dne 22. februarja, se je vršil pogrebni spre-

vod umrle gospe Doroteje Velkaverh, soproge posestnika in trgovca Pavla Velkaverha. Ko pridejo z mrličem mimo c. kr. realke, se začuje naenkrat glasno vpitje raz odprta okna tega poslepja. Bili so zopet znani „veleolikani“ realci, o katerih smo že nekoč tudi poročali glede enakega slučaja. Ti — sit venia verbo — podivjanci so psovali na mimoideči sprevod brez vsakega najmanjšega povoda z najgršimi psovkami, s „sufti“, „barabe“ itd. Vsi pogrebci so se zgledevali in zgržali nad takim početjem, ki ga morame prištevati z vso upravičenostjo najbolj surovim in vulgarnim, vsega obžalovanja vrednim faktom. Vprašamo se, zakaj nesi ta šola ime srednje šole; po značaju nekaterih dijakov spada je ti med najnižjo infamno druhal, ki ni čula še nikoli o kakih vzgoji in omiki! Ali imajo ti sploh kak disciplinarni red? In če ga imajo, mora biti popolnoma nasproten onemu, ki ga predpisujejo druge srednje šole. Zahtevamo, da se prihodnjč taki žalostni slučaji ne bodo več dogajali. Več pogrebcev.

Ij **Panorama Kosmorama.** „Večno mesto“ Rim brez dvoma zanima cel — ne samo katoliški — svet. Na tiseče, da na milijone ljudstva, roma leto za letom tja, nekateri kot bežepotniki na kraje, ki so katolikom sveti, drugi zopet kot navadni turisti, kot radovedneži, drugi zopet kot znanstveniki. Malo mest na svetu je, ki bi imeli tako zgodovinski proteklost, tako bogate zaklade za vedo in znanstvo, kot Rim. Vse to vidimo ta teden do sobote 3. marca v panorami kosmorami. Koga izmed nas ne bo zanimalo videti one kraje, kjer biva vidni poglavar katol. cerkve. Tudi tisti, ki so že bili v Rimu, si bodo radi ogledali te povsem naravne posnetke. Pravil nam je neki očividec, da so te slike tako natančno izdelane, kakor so kraji v resnici. Tu vidimo nad 2000 let stare ostanke nekdanje rimske slave, razne podrtine, močno stebrovje, ostanke cesarskih palač, slavni „Forum romanum“, kar bo zlasti zanimalo šolske kroge, itd. Veliko številu rimskih cerkev, med njimi prva na svetu sv. Petra. Prekrasni so oni deli Vatikana, ki jih vidimo tam: slavna Sikstinska kapela, kjer se vrši konklave (volitev papeža), dalje dvorani: „Brezmadežne“ in „Kristovega spremljenja“. Nikomur ne bo žal, kdor bo ogledal to serijo, ki zasluži topla priznanje.

Ij **Umrl** so: Antonija Pech, ključarjeva žena, 29 let, Rožne ulice št. 8; Leo Florjancič, delavčev sin, 20 mes., Cegnarjeve ulice 6; Ivan Košir, delavec, 64 let; Josip Zajc, delavec, 47 let; Franja Sonc, posestnikova žena, 35 let; Martin Javornik, posestnik, 44 let; Vladimir Sikošek, uradnikov sin, 3 dni; Karol Garbajs, dninar, 47 let; Fran Novak, delavec, 30 let; Josip Ajdovc, delavec, 46 let; Anton Simončič, dninar, 28 let.

Ij **Najdena** je bila srebrna častniška verižica

Iz slovanskega sveta.

sl **Druga jugoslovanska razstava** se odpre v Sofiji v sredi avgusta.

sl **»Glas Matice Hrvatske«** je prišel ravnokar izhajati.

sl **Gajeva in Vrazova stoletnica.** „Glas Matice Hrvatske“ piše o Gajevi in Vrazovi stoletnici: „V Ljubljani se je rodila misel, da se ti dve narodni slovesnosti spojita ter da to delo prevzame naša „Matica“, hrvaška in slovenska. Med odborniki in v upravi „Matice Hrvatske“ se je na to redila misel, da bi se ob tej priliki z dolgo vrsto narodnih svečanosti proslavil naš narodni preporod, uspeh naše najnovejše književnosti in uvrstiti hrvaško-slovensko bratstvo. V ta namen bi bilo najbolj primerno prirediti književno in narodopisno razstavo“. Stoletnica Gajevega rojstva bo l. 1909 in stoletnica Vrazovega rojstva pa l. 1910

Razne stvari.

Najnovejše.

„Mlada“ nevesta. V Budimpešti je vzbujala, kakor smo poročali, veliko senzacijo poroka neke 80letne starke Prielle, bivše igralke, ki je vzela v zakon nekega 34letnega moža. Kmalu po poroki pa je žena umrla in zapustila mlademu svojemu možu precejšnje premoženje.

Poizkušeni sameumormorilke. V Monakovem si je v preiskovalnem zaporu pregrizla žile gospa Schelhaus, ki stoji te dni pred porotniki s svojim možem. Obdolžena da sta nekega bačnega uradnika v svoji vili umorila, trupla razsekala in sežgala. Morilka se je nevarno ranila.

Usmrtitev Ivana Hocha. Iz Cikage obveščajo o usmrtitvi Ivana Hocha, ki je poročil — kakor znano — 20 žensk ter jih mnogo pomovil. Ostal je pri svojem cinizmu in se šalil do zadnjega trenutka.

V Skodovih tovarnah v Plznu so zopet pričeli z delom

Vojaška izobrazba angleške mladine. Lord Roberts objavlja neki dopis, kjer kaže cilje društva „National Service League“. Zahteva najnujnejše, da mora tvoriti vojaški pouk dober del šolskega učnega reda in da morajo služiti vsi za to sposobni moški v vojaški službi štiri mesece, kakor hitro izpolnijo primerno število let.

Cuden vzrok poizkušenege samomora. Brezposelna delavka Jospina Kocher, dvajsetletna Dunajčanka, je v soboto zvečer prišla k svojim staršem na Dunaj in zahtevala vsoto denarja, da obišče neko plesno veselico. Prošnji stariši niso ugodili in zato je dekle izpilo na hodniku strup. Odnesli se jo v bolnico.

Kako se godi morilcu avstrijske cesarice. Iz Ženeve javljajo, da je morilec avstrijske cesarice Luccheni poslal na švicarsko vlado pismo, kjer ugovarja, nekemu njega se tikajočemu francoskemu članku, češ da se mu godi v ječi popolnoma dobro, da ima dovolj hrane in primerno postrežbo in da je toraj vse nasprotno laž. Pravi tudi, da se je s čitanjem že zelo izobrazil. — Pismo je pisano francosko in skoro brez napak. V zadnjih letih je Lucheni toraj zelo „napredoval“.

Posebna nesreča je zadela mesto Edinburg. Razmnožilo se je namreč po mestu na milijone bolh, ki so navadnim bolham popolnoma slične, samo da so bele. Bolhe plavajo v vodi in okužujejo prebivalstvo z vrečinsko boleznijo in mrzlico. Do zdaj še nimajo zoper nje nobenega vspešnega sredstva.

Bivša kraljica — demonstrantka. Bivša srbska kraljica Natalija se je osebno udeležila demonstracij proti vladnemu inventiranju v pariških cerkvah. Nekateri francoski listi prinašajo slike, na katerih se jasno vidi demonstrujočo kraljico.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Pulj, 27. februarja. Avstrijska mornarica bo imela letos ob navzočnosti cesarjevi svoje vaje ob vsej naši obali Adriatskega morja.

Dunaj, 27. febr. „Neue Freie Presse“ potrjuje vest iz Pulja in poroča, da se bodo vršili pri Pulju veliki izkrcevalni manevri s sodelovanjem armade in mornarice.

Dunaj, 27. febr. Pogajanja s Srbijo se v par dneh zopet začno, prej se uveljavi več tedenski provizorij.

Dunaj, 27. febr. Fejervary je bil danes pol ure pri cesarju.

Dunaj, 27. februarja. Danes je bil pod predsedstvom Goluchowskega skupni ministrski svet, ki se je bavil s trgovskimi pogodbami.

Olomuc, 26. februarja. Pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico so dobili Cehi 10 mandatov, Nemci 38. Posestno stanje se ni izpremenilo.

Praga, 26. febr. Češka socialna demokratska stranka je sprejela Gautschevo veljavno reformo, edklonila je le zahtevo po enoletnem bivanju.

Budimpešta, 27. febr. Vsak dan vlada strogo postopa. Municipiji so dobili povelje, da morajo tekom osmih dni priznati nove nadžupane in izpolniti njihova povelja, sicer bodo kaznovani. Za osebno varnost kraljevih komisarjev skrbje posebni vojaški oddelki. Nadomestni vojaški rezervisti ne dobe več dopusta.

Vac, 27. februarja. Tu so se zahvalili na službi vsi uradniki pri tukajšnjem sodišču.

Trst, 27. febr. Pred prihodnjo sejo državnega zbora nameravajo Italijani sklicati v Trst shod, ki bi protestiral proti „prikrasjanju“ Italijanov po volilni reformi. — Neobhodno potrebno je, da se snidejo tudi primorski Slovani, ki naj nasvojem shodu dokažejo, da Italijani tudi povladni predlogi debe primoroma več, nego Jugoslovani.

Peterburg, 27. febr. Pod carjevim predsedstvom se vrši ministrski svet, ki bo razpravljaj o carjevem manifestu, ki ima iziti 4. maja.

Helsingfors, 27. februarja. Nepoznani zločinci so vdrti v rusko banko, ubili stražnika, ranili uradnika in odnesli 75.000 rubljev.

Sangaj, 27. febr. Kitajci so navalili na ameriški misijon v Tienču in ga poru-

šili. Več oseb je ubitih. Ameriška topničarka „Eleanora“ je odšla iz Nankina.

Washington, 27. februarja. O Mont Peleeju prihajajo poročila, da njegov izbruh obsega vedno večje, strahovite dimenzije. Med prebivalstvom na Martiniku je velika panika.

Hamburg, 27. februarja. V klosetu realne gimnazije so našli umorjeno 6letno Maro Gerbar.

Književnost in umetnost.

*** Potrebna izdaja davno pošle knjige.** Neki gospodar iz Štajerskega nam piše: Pred par meseci smo nekje brali, da bi bilo jako dobro in potrebno na novo izdati „Kmetijsko kemijo“. Ne vemo, ali kak veščak misli na to ali ne. Slišali smo sami iz ust starih kmetov, ki so imeli to knjigo, da mu je bila draga in ljuba. Po naših sicer izvrstnih kmetijskih listih in knjigah se v raznih člankih vse preveč suponira, koliko bi moral gospodar že vedeti. A odkod? Ljudska šola mu tega ne da. Sila dobro bi bilo, ako bi merda kak praktičen g. profesor priredil novo izdajo imenovane Vrtovečve knjige sedanjemu razvoju vede in praktičnim razmeram primerne. Jaka potreba bi bil tudi dodatke terminologije: Razlaga tujk, ki jih vse mrgoli po nekaterih gospodarskih listih. Merda bi knjigo izdala „Družba sv. Mohorja“? Da bi le kmalu bilo.

Slovenski abstinente!

Tem potom Vas uljudno vabimo, da se udeležite našega **prvega**

rednega občnega zbora

ki se bo vršil

prihodnjo nedeljo t. j. 4. marca
ob 8. uri zvečer

v prostorih „Slov. krščansko socialne zveze“
v Frančiškanskih ulicah.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Poročilo pregledovalcev računov.
5. Volitev odbora.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi vse svoje prijatelje

Odbor društva „Abstinente“.

Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Bogu vsega mogočnemu dopadlo, našo predrago mater, oziroma staro mater in taščo, gospo

Ano Jarc roj. Petrič

danes ob 9.30. uro jutraj v 81. letu njene starosti, po dolgi mučni bolezni, prevlečeno s sv. zakramenti za umirajočo, poklicati k Sebi.

Pogreb predrage rajnice bo v četrtek, dne 1. t. m., ob 8. uri dopoldne iz hiše žalosti, Medvode št. 9, na pokopališče v Presko.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Preski.

Drago rajnico priporočamo v blag spomin in molitev.

451

V Medvodah, 27. svečana 1906.

Josip, Jakob, Franc Jarc, sinovi.
Ana Zarnik roj. Jarc, Marija, hčere.
Josipina Jarc roj. Porenta, Mici Jarc roj. Uršič, Marija Jarc vdova Jamnik, sinahe. Anton Zarnik, zet.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 26. februarja 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99.95	100.15
4% srebrna renta	99.90	100.10
4% avstrijska krona renta	100.—	100.20
4% zлата renta	118.20	118.40
4% ogrska krona	95.15	95.35
4% zлата	113.85	114.05
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.—
4% posojila mesta Spljet	100.65	101.65
4% Zader	100.—	100.—
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.40	101.40
4% češka dež. banka k. o.	100.—	100.20
4% ž. o.	100.15	100.25
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.35	101.35
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106.60	107.60
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.—	100.10
4% hip. banke	100.—	100.70
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	100.—
4% prior. dol. žel.	99.50	100.—
3% juž. žel. kup. 1/2%	316.25	318.25
4% avstr. pos. za žel. p. o.	101.—	102.—

Srečke.

Srečke od 1. 1860 1/2	196.—	198.—
1864	289.50	291.50
tizske	189.—	161.—
zem. kreditne I. emisije	292.—	301.40
II.	295.—	305.—
ogr. hip. banke	260.—	269.—
srbske a frs. 100.—	100.—	108.—
turske	150.50	151.50

Basilika	srečko	
Kreditne	476.—	487.—
Inomoške	79.—	85.—
Krakovske	92.—	99.—
Ljubljanske	61.—	68.—
Avstr. rud. križa	51.50	53.50
Ogr.	33.10	35.10
Rudolfove	58.—	64.—
Salcburške	71.50	77.50
Dunajske kom.	533.50	544.—

Delnice.

Južne železnice	126.—	127.—
Državne železnice	673.—	674.—
Avstr. ogrske bančne delnice	1633.50	1642.50
Avstr. kreditne banke	6.07	671.75
Ogrske	788.50	789.50
Zivnostenske	246.—	246.50
Premogokop v Mostu (Brüx)	664.—	672.—
Alpinske montan	538.—	539.—
Praške žel. indr. družbe	2630.—	2650.—
Rima-Murányi	541.50	542.50
Trbovlske premog. družbe	274.—	277.—
Avstr. orožne tovr. družbe	566.—	569.—
Češke sladkorne družbe	156.—	158.—

Valute.

C. kr. cekin	11.35	11.39
20 franki	19.11	19.14
20 marko	23.50	23.55
Severceigns	23.98	24.06
Marke	117.325	117.525
Laški bankovci	95.65	95.85
Rublji	251.50	252.25
Dolarji	4.84	5.—

Zahvala.

Povodom prerane smrti gospoda

Fran Repar-ja

markerja v „Narodni kavarni“

izrekam tem potom vsem udeležencem pogreba iskreno zahvalo. Osobito se zahvaljujem častitim stalnim gostom „Narodne kavarne“, cenjenim kolegom ranjcega sploh in onim iz kavarne pri „slonu“ ter velenj. gledališkim igralcem za poklonjene krasne vence in častno spremstvo, dalje slav. pevskemu društvu „Slavec“ za v srce segajočo tolažljivo petje kakor tudi slavni društveni godbi ljubljanski ter vsem sorodnikom, znancem in prijateljem ranjcega.

Ljubljana, 27. svečana 1906.

Fran Krapež.

kavarnar „Nar. kavarne“.

Ženitbena

ponudba.

431 2-1
Dekleta iz poštenih rodbin ali tudi vdove brez otrok v starosti 30 do 40 let se vabijo, da pošljejo svoje ponudbe v surho možitve s sliko na upravnishvo tega lista pod št. „500“.

Koncipijenta

sprejme takoj eventualno tudi čez nekaj mesecev odvetniška pisarna

Dr. Krisper in dr. Tomišek v Ljubljani.

447 5-1

Pes=prepeličar

velik, bele dlake z rumenimi progami in dolgimi ušesi je prijet.

Pojasnila daje Ivan Rozman D. M. v Polju.

450 3-1

Tovarna za izdelovanje parketov v Ljubljani, Krakovski nasip št. 26

sprejme takoj

dva delavca.

449 1-1 Plača po dogovoru.

Ponudbe glede

46 3-1

s i t

iz konjske žime prosi v nemščini G. H. Flammiger, tovarna za site. Hainewalde na Saks.

V veliki dvorani
Grand hôtela „Union“, Ljubljana

433 2-2

(Ravnateljstvo Ant. Kamposch.)

Danes, 27. februarja 1906

rodbinski koncert

ki ga proizvajajo popolna godba pešpolka št. 27 kralj Belgijcev, v zvezi z veliko

polnočno veselico
s plesom.

Jutri, 28. februarja 1906

v veliki dvorani

koncert mestne „Društvene godbe“
v zvezi z veliko

slanikovo pojedino

Oba dni: Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr.

V stranskih prestorih ter v vinski kleti je poskrbljeno za domačo godbo.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

2291 74

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 2,000.000.—.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eksemt in invasso menio.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.